

Geneesmiddelenkennis (K0043)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Gebruik maken van geneesmiddelen kennis	
Complexiteit:	De doktersassistent combineert haar kennis als doktersassistent met contextgebonden kennis op het gebied van farmacie. De specialistische kennis gebruikt zij om zelfzorgvragen rondom geneesmiddelen te concretiseren, medicatietrouw bij patiënten te bevorderen en om in de keuze van zelfzorgmiddelen te adviseren. Zij past zich in haar werkzaamheden aan: aan de persoon, de vraag en de risico's.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De doktersassistent werkt zelfstandig en handelt volgens protocollen, professionele richtlijnen en werkafspraken en wijkt hiervan zo nodig af op basis van haar vakkennis en werkervaring. Zij is verantwoordelijk voor een goede dossiervorming van haar patiëntcontacten. In de uitvoering is zij medeverantwoordelijk voor het concretiseren van vragen rondom geneesmiddelen en medicatietrouw. In het adviseren van zelfzorgmiddelen is de doktersassistent zelf verantwoordelijk. Zij draagt bij aan een goede afstemming en duidelijke afspraken met de andere zorgverleners binnen het samenwerkingsverband.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bewaakt de medicatieveiligheid	De doktersassistent verwerkt geneesmiddeleninformatie in het medisch dossier, controleert op veranderingen, stelt vragen bij ontbrekende of onduidelijke gegevens, signaleert gebruik van zelfzorgmiddelen en mogelijke interacties, en stemt indien nodig af met de apotheker.	De doktersassistent houdt het medicatieoverzicht actueel, signaleert tijdig problemen met medicatiegebruik, werkt volgens protocollen en werkafspraken en overlegt proactief met de arts bij medicatiebewakingssignalen.	De doktersassistent heeft een bijdrage geleverd aan de controle van het medicatieoverzicht, het verminderen van medicatiefouten en het vergroten van de patiëntveiligheid.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Adviseert over zelfzorgmiddelen	De doktersassistent achterhaalt de hulpvraag, beoordeelt de situatie, bepaalt of zelfzorgadvies nodig is, vraagt naar klachtenduur, verschijnselen, eerdere acties en medicatie, geeft voorlichting, stemt het juiste zelfzorgmiddel af en controleert begrip en motivatie.	De doktersassistent vat de hulpvraag correct samen, analyseert deze en geeft begrijpelijk advies, controleert of de patiënt het begrijpt, past communicatie aan op cultuur en achtergrond, gebruikt passend voorlichtingsmateriaal en handelt vertrouwelijk met patiëntgegevens.	De doktersassistent heeft de juiste inschatting gemaakt van de situatie en advies gegeven ten aanzien van het gebruik van zelfzorgmiddelen en de medicatieveiligheid.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bevordert therapietrouw bij geneesmiddelengebruik	De doktersassistent bevordert therapietrouw door uitleg over werking en gebruik van geneesmiddelen, het belang van juiste inname, en door vragen over begrip, motivatie, ervaringen en bijwerkingen; zij bespreekt benodigde ondersteuning met de patiënt.	De doktersassistent adviseert de patiënt motiverend en positief over medicatie-inname, stemt informatie af op de vermogens en culturele achtergrond van de patiënt, checkt regelmatig of alles is begrepen, bespreekt nadelige gevolgen en stelt gerichte vragen over de aandoening en voorlichting, terwijl de patiënt zelf beslissingsruimte krijgt.	De doktersassistent heeft een bijdrage geleverd aan het bevorderen van therapietrouw gebruik van geneesmiddelen door patiënten.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl